

پیام اداری هفته

هفته نامه الکترونیک کلامی از جادوی مدیریت

شنبه (۹۴/۱۱/۱۰) سه شنبه (۹۴/۱۱/۱۶) جمعه

شماره پیام: ۱۶۸

سال چهارم - سری ث

کد پیام: ۸/ث

✓ اقسام سه گانه دلالت

دلالت عبارت از بودن شیء است به نحوی که از علم به آن شیء، علم به چیز دیگر حاصل شود. مانند دلالت دود بر آتش، دلالت جای پا بر رونده، دلالت پدیدگی رنگ صورت بر ترس و دلالت پرچم افراشته بر جشن و شادی. چیزی که علم بدان، موجب علم به چیز دیگر شود دال (راهنمایی کننده) یا علامت (LE SIGNE) و آن چیزی که بواسطه چیز دیگر، علم بدان حاصل خواهد شد، مدلول (راهنمایی شده LA CHOSE SIGNIFIÉE) نام دارد. [دال ← مدلول]

❖ **اقسام دلالت:** دلالت به حکم استقرار بر سه قسم است: (۱) دلالت عقلی (۲) دلالت طبیعی (طبیعی) (۳) دلالت وضعی (قراردادی)

(۱) **دلالت عقلی:** یعنی آن نوع دلالتی که سبب آن عقل باشد. مانند دلالت دود بر آتش، دلالت جای پا بر رونده، دلالت مصنوع بر صانع و دلالت متحرک بر محرک.

(۲) **دلالت طبیعی:** دلالت طبیعی عبارتست از دلالت آثار خارجی بدنی بر حالات طبیعی مزاج یا نفسانی. مانند دلالت سرعت ضربان قلب و نبض بر تب، دلالت سرخی چهره بر تب یا آزر و دلالت رنگ پدیدگی بر ضعف بدن یا ترس.

(۳) **دلالت وضعی:** دلالت وضعی عبارتست از دلالتی که سبب آن وضع (قرارداد) باشد. به این معنی که مطابق قرارداد، شیء و چیزی را علامت و نشانه چیز دیگر قرار داده باشند. مانند دلالت نوشته «میز» بر لفظ آن، دلالت لفظ «میز» بر معنی میز، دلالت لباس سیاه بر عزاداری و ماتم و دلالت علائم مخابرات بر معانی مخصوص. بدیهی است که اگر کسی عالم به وضع (قرارداد) نباشد، از این علائم به چیزی پی نمی برد و معنایی را درک نمی کند. مثلاً هر فرد آدمی که در بیابانی جای پائی ببیند به وجود رونده حکم می کند (زیرا این نوع دلالت، دلالت عقلی بوده و برای همه یکسان است). اما کسیکه به زبان فارسی آشنا نباشد، از لفظ «دیوار»، «میز» و «مادر» چیزی در نمی یابد. چرا که وی نمیداند هریک از این الفاظ را در فارسی برای چه معنایی وضع کرده اند. باید دانست که در تمام اقسام سه گانه دلالت، عقل مدخلیت دارد. یعنی بدون دخالت عقل، ذهن انسان از هیچ دالی به مدلول آن منتقل نمی شود. در حالیکه در دلالت نوع عقلی، عقل به تنهایی کافی است، لیکن در دونوع دیگر از دلالت های طبیعی و وضعی، علاوه بر عامل عقل، عوامل دیگر (طبع و وضع) هم دخالت دارند.